

Maksu- ja Tolliamet

Eesti elanike maksutahte uuring 2020

Eesti Uuringukeskus

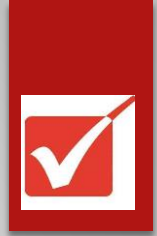
Riin Pärnamets

Uuringu eesmärk

- ✓ Selgitada välja **15–74-aastaste Eesti elanike** hoiakud ja uskumused maksukäitumise, MTA tegevuse, maksualaste normide, riskide ja karistuste ning Eestis kehtiva maksusüsteemi osas.
- ✓ Hinnata arenguid **võrdluses 2018. ja 2019. aastal** läbi viidud maksutahte uuringute tulemustega.

Uuringu metoodika

- ✓ **Üldkogum:** 15–74-aastased Eesti Vabariigi alalised elanikud
- ✓ **Valim:** 1200 juhuvaliku teel leitud vastajat
- ✓ **Meetod:** veebi (CAWI) ja telefoniküsitluse (CATI) kombinatsioon (70%/30%)
- ✓ **Küsitlusperiood:** 07.08–7.09.2020
- ✓ **Keel:** eesti ja vene
- ✓ **Keskmine vastamise aeg:** 11,4 min
- ✓ **Esinduslikkus:** valim on esinduslik vanuserühmade, maakonna, rahvuse ning hariduse lõikes.

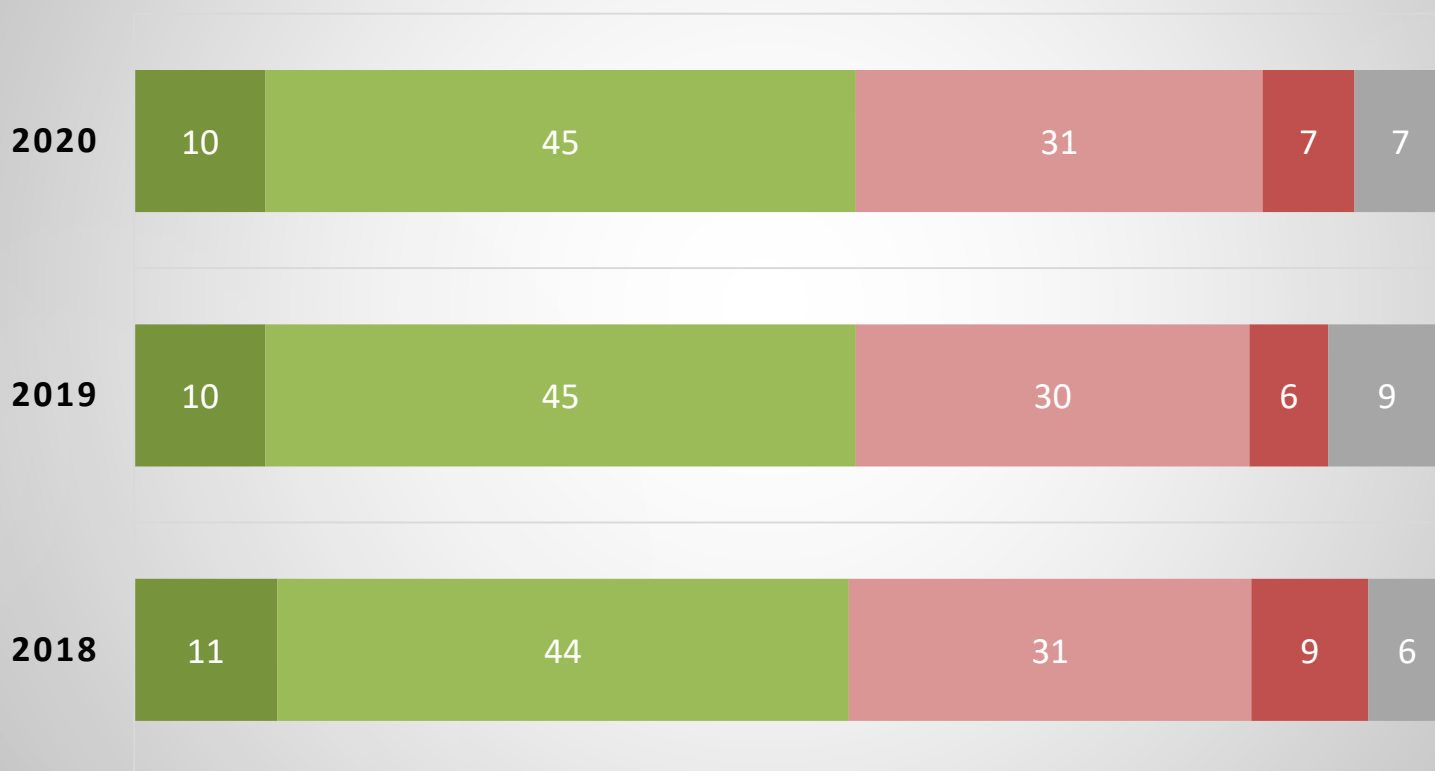

TULEMUSED

Teadmised

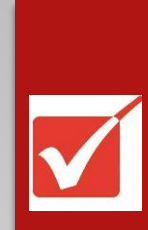

✓ Väide: Hindan oma teadmisi Eesti maksusüsteemist heaks (%)

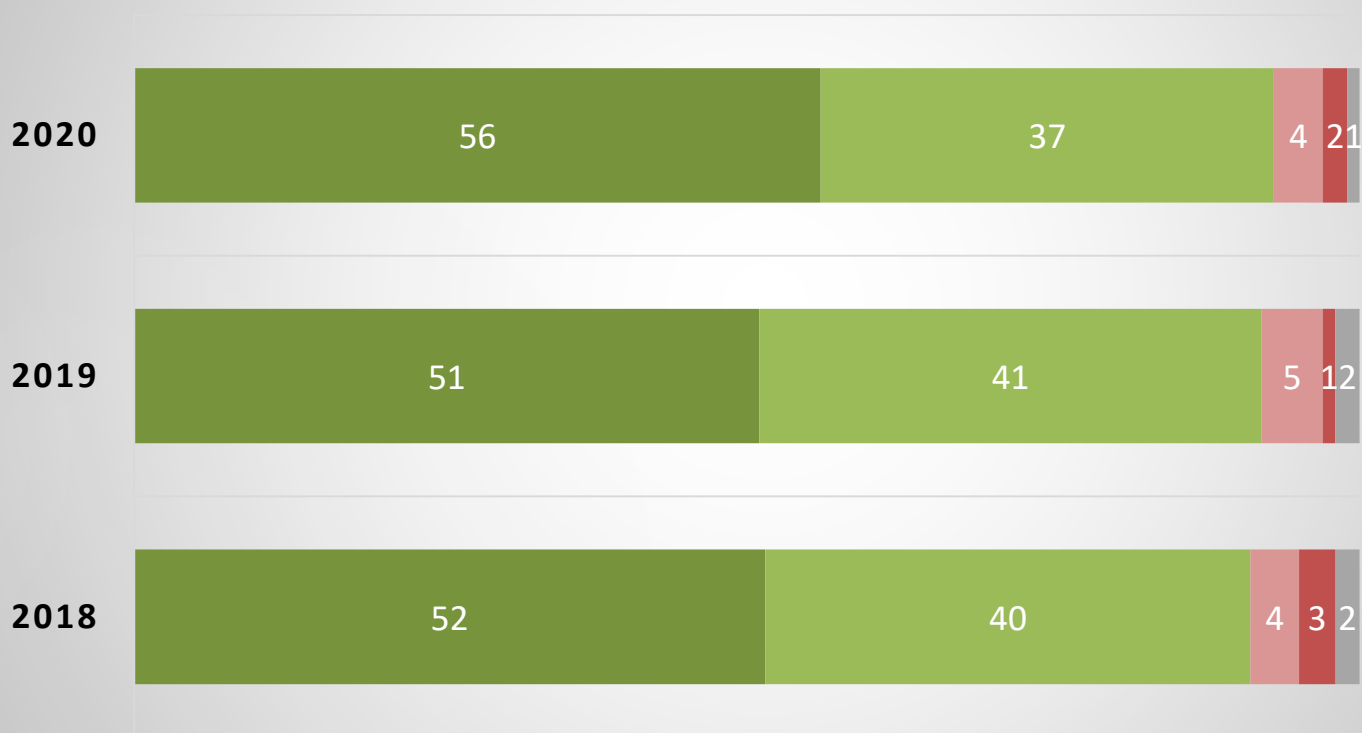

■ Täiesti nõus ■ Pigem nõus ■ Pigem ei ole nõus ■ Üldse ei ole nõus ■ Ei oska öelda

Hoiakud

✓ Väide: Maksude maksmine on minu kui kodaniku tähtis kohustus (%)

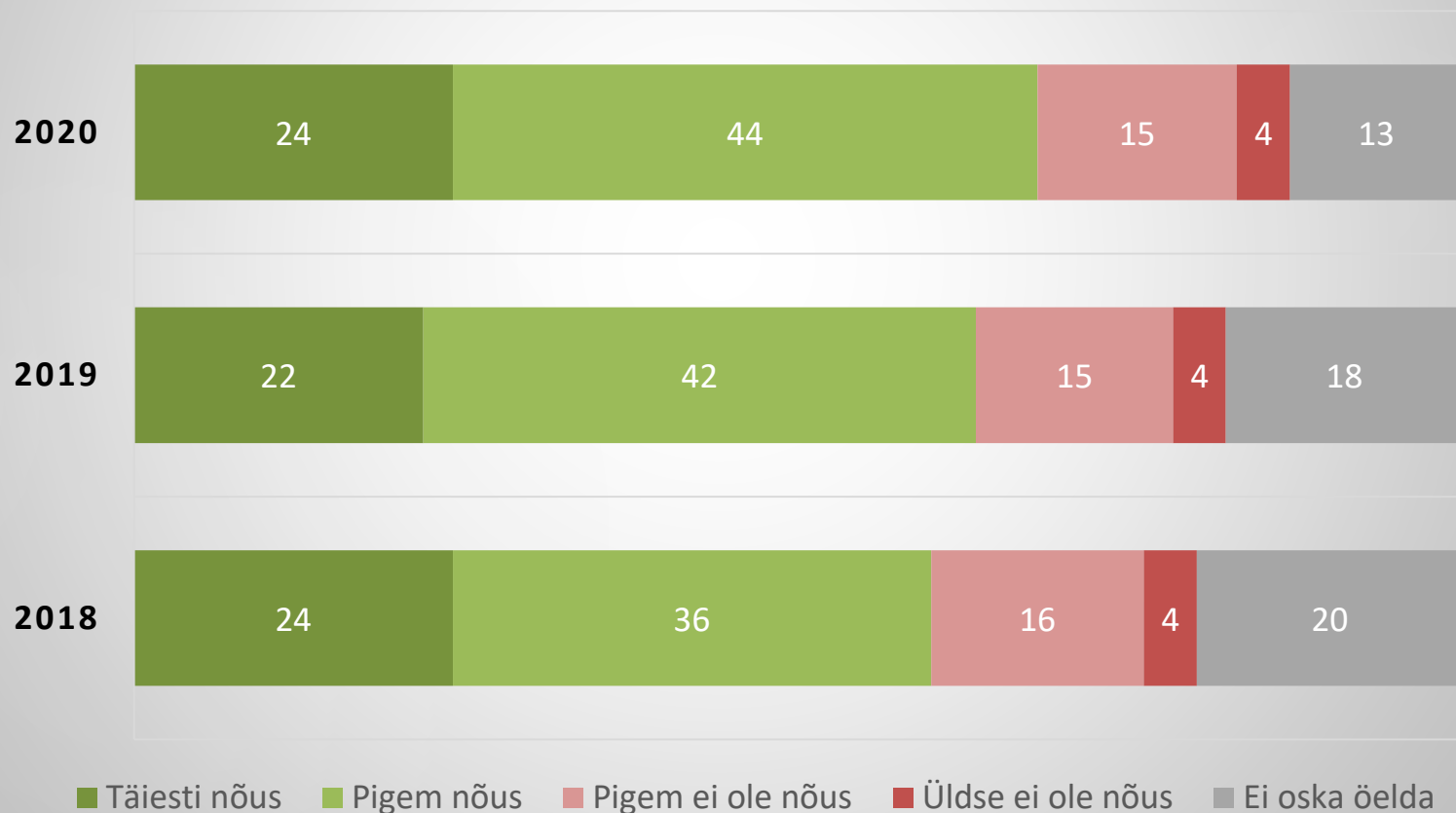

■ Täiesti nõus ■ Pigem nõus ■ Pigem ei ole nõus ■ Üldse ei ole nõus ■ Ei oska öelda

Hoiakud

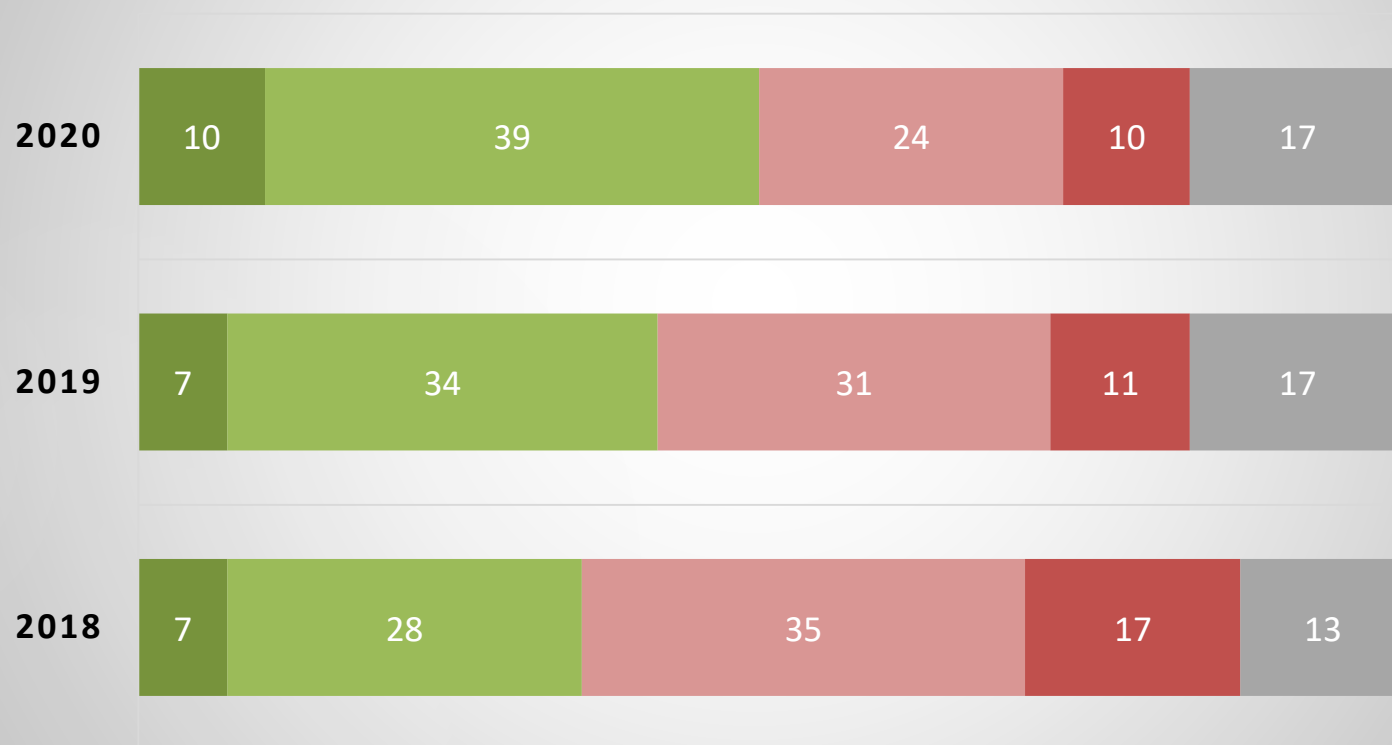
- ✓ Kui keegi jätab osa oma tulust deklareerimata, siis on tõenäoline, et MTA kontakteerub temaga (%)

Hoiakud

✓ Väide: Eesti maksusüsteem on õiglane (%)

■ Täiesti nõus ■ Pigem nõus ■ Pigem ei ole nõus ■ Üldse ei ole nõus ■ Ei oska öelda

Hoiakud: MTA usaldusväärsus

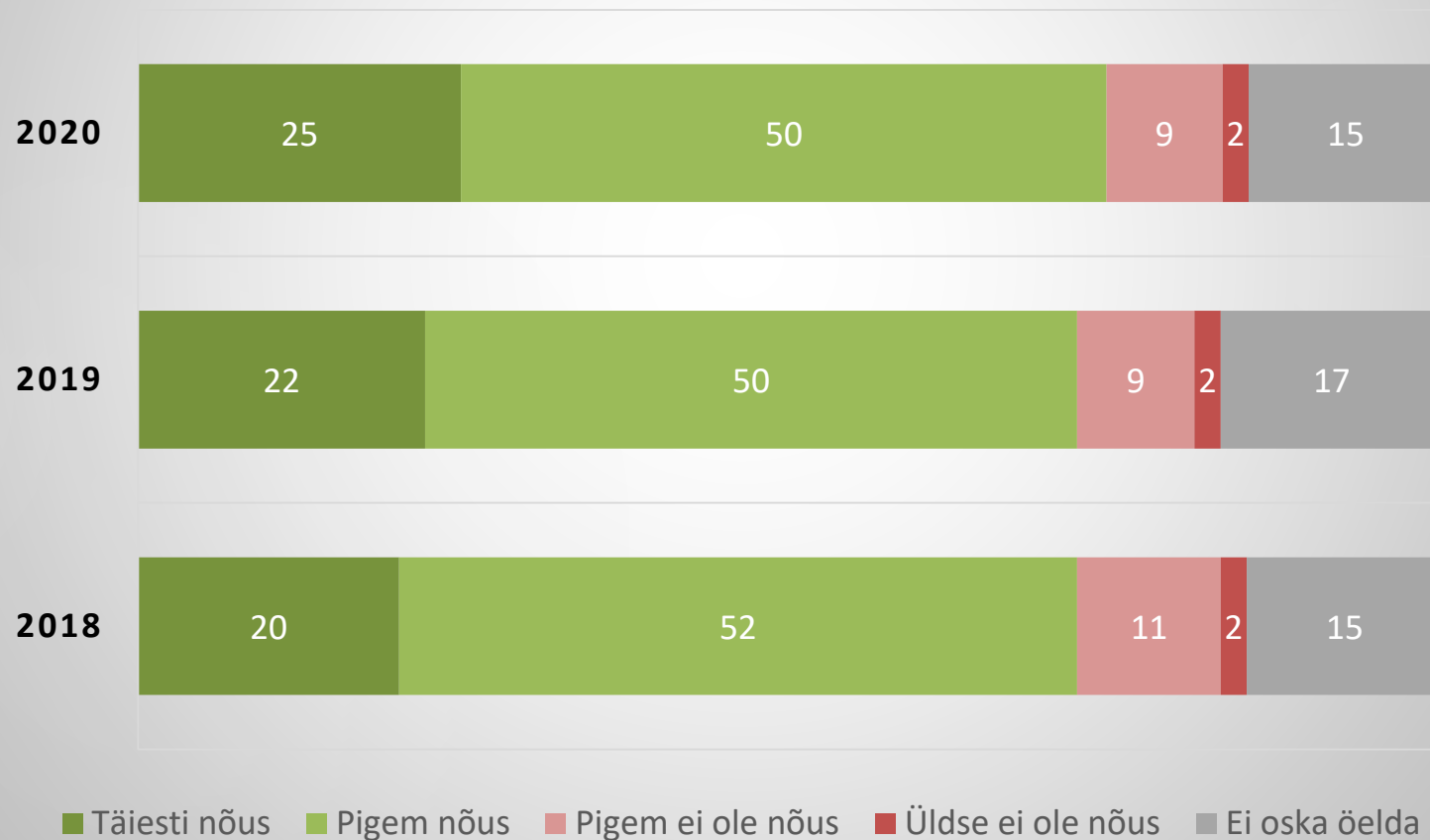

- ✓ **MTA töö usaldusväärsus** hinnati MTA tööga seotud erinevatest aspektidest kõige kõrgemalt - keskmine hinnang 1,51 skaalal -3 (mitteusaldusväärne) kuni 3 (usaldusväärne).
- ✓ Keskmine hinnang MTA töö usaldusväärsele on **2019. aastaga võrreldes** veidi paranenud (+ 0,06 palli).
- ✓ **Erinevatest sihtgruppide**st pidasid MTA tööd **keskmisest sagedamini usaldusväärseks** naised, eestlased, kõrgharidusega, kõrgema sissetulekuga, 35-49- ja 65-74-aastased, pensionärid, ettevõtjad, valitsust usaldavad, riigi poolt pakutavate teenustega rahulolevad ning majanduslikult hästi toimetulevad eestimaalased ning need Eesti elanikud, kelle majanduslik olukord ei olnud viimase poole aasta jooksul halvenenud.

Normid

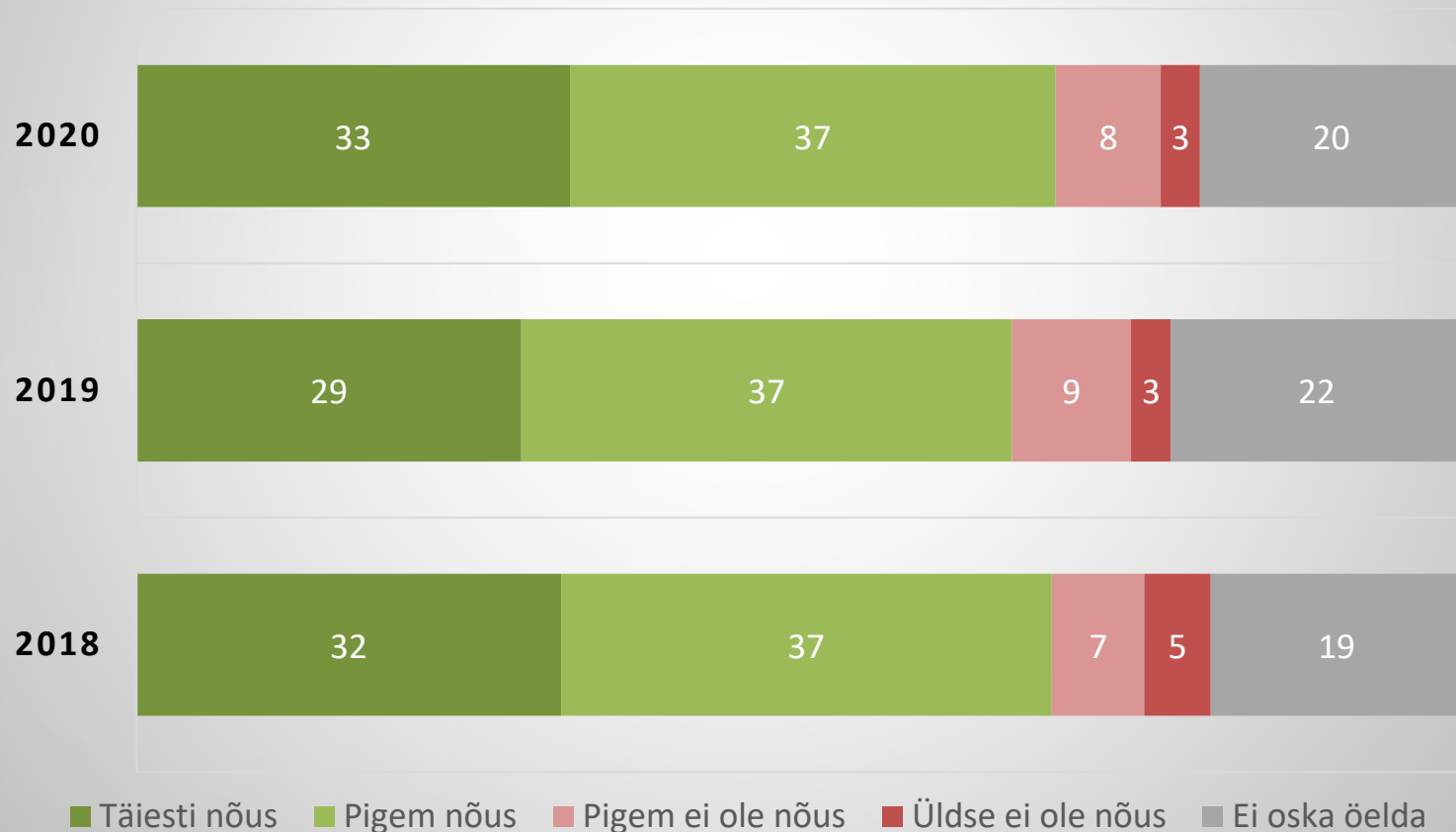
- ✓ Väide: Enamik inimesi deklareerivad ja maksavad oma maksud korrektset ära (%)

Normid

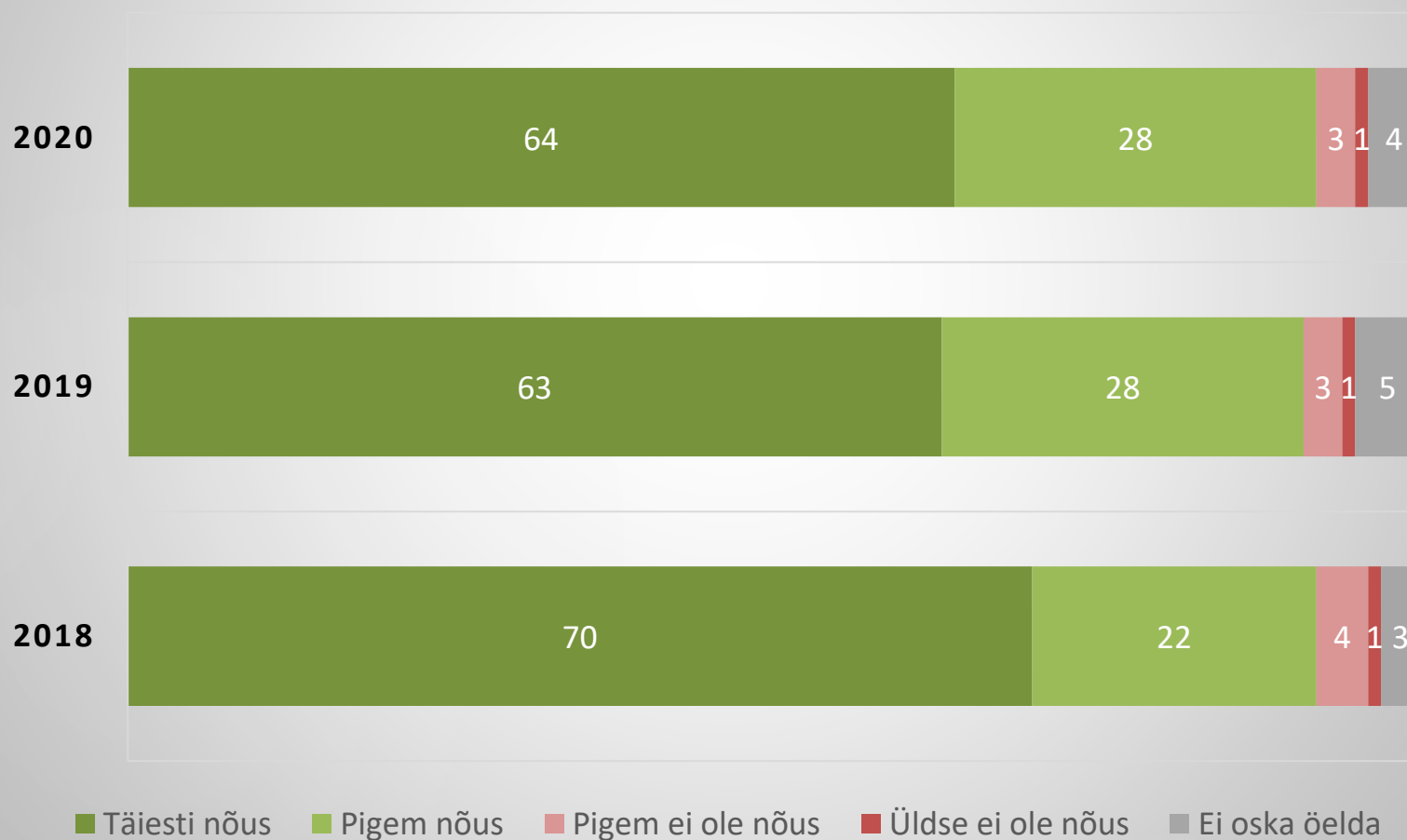
- ✓ Väide: Enamik mulle olulisi inimesi peab tähtsaks, et ma oma maksud korrektset tasuksin (%)

Käitumine

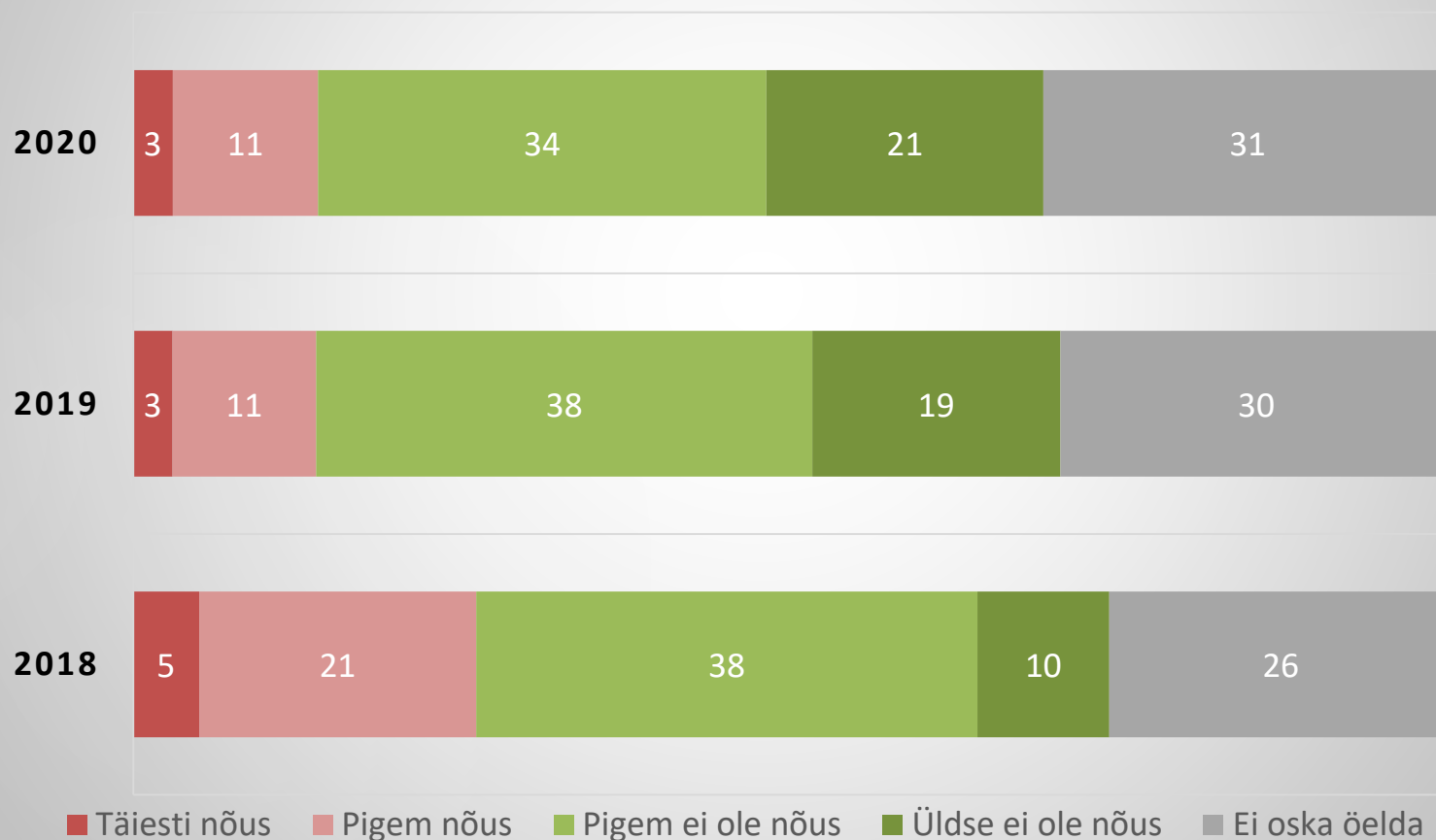
✓ Väide: Maksan kõik maksud alati korrektset ära (%)

Käitumine

✓ Väide: Maksude tasumist on lihtne vältida (%)

Maksutahte indeks 2020

VÄITED	Näitaja kaal indeksis	2020 sisendväärtus	2020 indeks	2019 indeks	2018 indeks	Muutus 2018-2019*	Muutus 2019-2020*
Teadmised	25						
Hindan oma teadmisi Eesti maksusüsteemist heaks	25	55,6	13,9	13,7	13,6	+0,1	+0,2
Hoiakud	25						
Maksude maksmine on minu kui kodaniku tähtis kohustus	6,25	92,7	5,8	5,8	5,7	+0,1	0
Kui keegi jätab osa oma tulust deklareerimata, siis on tõenäoline, et MTA kontakteerub temaga	6,25	67,4	4,2	4,0	3,7	+0,3	+0,3
Eesti maksusüsteem on õiglane	6,25	48,9	3,1	2,5	2,2	+0,3	+0,5
Maksu- ja tolliamet on: mitteusaldusväärne/usaldusväärne	6,25	80,4	5,0	4,9	4,1	+0,8	+0,1
Normid	25						
Enamik mulle olulisi inimesi peab tähtsaks, et ma oma maksud korrektselt tasuksin	12,5	70,2	8,8	8,3	8,7	-0,4	+0,5
Enamik inimesi deklareerivad ja maksavad oma maksud korrektselt ära	12,5	74,5	9,3	9,0	9,0	0	+0,4
Käitumine	25						
Maksan kõik maksud (nt palgalt, lisatuludelt jms) alati korrektselt ära	12,5	91,6	11,5	11,3	11,6	-0,3	+0,1
Maksude tasumist on lihtne vältida	12,5	54,6	6,8	7,1	6,0	+1,1	-0,2
KOONDIRDEKS			68,4	66,5	64,7	+1,8	+1,8

Arengukohad

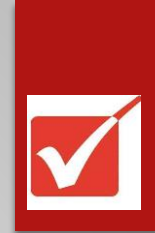

Teadmised ja maksusüsteemi arusaadavus

- ✓ Oma teadmisi Eesti maksusüsteemist pidas üldjoontes heaks 55%.

Maksukäitumine

- ✓ Vaid 55% eestimaalastest leiab, et maksude tasumist ei ole lihtne vältida (2019 57%).
- ✓ Alati maksab enda sõnul oma maksud korrektselt ära alla 2/3 Eesti elanikest. Ligi 30% on antud väitega pigem nõus, millest võib järeldada, et üldjoontes on nemadki maksukuulekad, kuid selles võib esineda ka teatud erandeid.

Kokkuvõtteks

- ✓ Üldiselt on Eesti elanike maksutahe ja hinnangud MTA tööle **muutunud aastaga paremaks.**
- ✓ Endiselt **suurt tähelepanu tuleks pöörata** nii maksusüsteemi arusaadavamaks muutmisele ja teadlikkuse suurendamisele kui maksukäitumise ja tahte parandamisele.
- ✓ **Sihtgruppide** tasuks enim tähelepanu pöörata noortele, 15–24-aastastele ja mitte-eestlastele.
- ✓ **Lisaks eristusid** maksude maksmise suhtes sarnaselt 2019. aastale nii **negatiivsemate hoiakute kui käitumise osas** sagedamini mehed, madalama haridustaseme ja sissetulekuga ning kehvema majandusliku toimetulekuga, valitsust mitte usaldavad ja riigi poolt pakutavate teenustega rahulolematud eestimaalased. Samuti andsid negatiivsemaid hinnanguid inimesed, kelle leibkonna majanduslik toimetulek oli viimase poole aasta jooksul halvenenud.

Aitäh kuulamast!

riin@uuringukeskus.ee

MAKSU- JA TOLLIAMET

Maksu- ja tolliameti kommentaarisid

Peadirektori asetäitja Rivo Reitmann

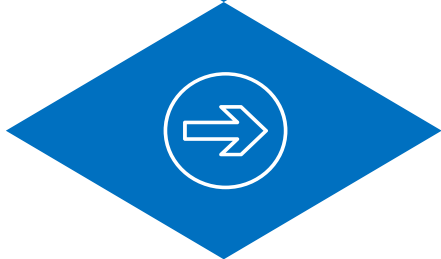
Eesti elanike maksutahe paranes teist aastat järjest

MTA eesmärk on **kõrgem maksutahe** – makse makstakse, mitte ei korjata (100 euro maksuraha kogumiseks kulub 0,37 EUR)

Peaaegu kõik eestimaalased peavad maksude maksmist enda **oluliseks kohustuseks**

Hoiak peab rohkem hakkama peegelduma ka **käitumises**

Oluline märksõna maksutahte hoidmisel ja tõstmisel:
stabiilsus

Keeruline kevad maksutahet ei kõigutanud

MTA oli kevadel maksumaksjatele toeks

Kui maksud olid makstud, said riiklikke toetusi ise ja/või sinu tööandja

Usaldus MTA vastu aegade kõrgeim – **83%**

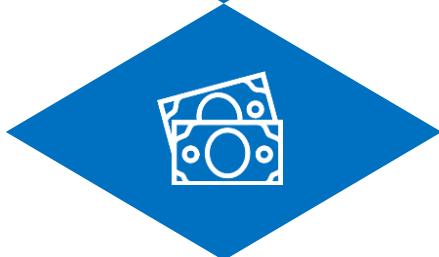
MTA fookuses täna ja homme

Hoida varimajanduse osakaal
alla 5% (2019 4,4%)

Ausate isikute osakaal **84,2%**

Ümbrikupalgast saamata jääv
maksutulu **ca 134 mln €**

Lihtsad ja mugavad avalikud teenused:
tulude e-deklareerimine, lühemad
järjekorrad klienditeeninduses,
nõustamine, maksuharidus

MAKSU- JA TOLLIAMET

Küsimused

Täismahus raport: www.emta.ee/pressimaterjalid